

Convencio Valencianista

Valencia Ciutat

9 d'Octubre de 2014

9 d'Octubre

¡REIVINDICA!

SUMARI

Un 28 de setembre
de 1238
JULI MORENO

2

Consens per al
futur

4

Femenina Valencia
JOSEP PEIRÓ

6

Els valencians els
primers, els ultims i
els de sempre

8

UN 28 DE SETEMBRE DE 1238

JULI MORENO

Un 28 de setembre de 1238 capitulava la València de Zayyan (Çaen); l'últim rei moro d'este Regne li feya entrega a Jaume I, llavors rei d'Arago, de la capital de "la pus bella terra del mon".

La data que els valencians recordem i commemorem, mes que la de la capitulació, es la que trià Jaume I per a entrar triumfalment en el que seria, des de llavors, Cap i Casal del nou regne cristià. Era un 9 d'octubre, festivitat de Sant Donis, patró de París, el jorn elegit per ad eixa entrada oficial i per a consagrar la mesquita principal, convertint-la en la Seu cristiana, símbol tangible del nou estatus.

SUPOST RETRAT DE JAUME I.
JAUME MATEU (ATRIBUÏT)

Fins arribar aci, el rei Conquistador, sobrenom en el que ha passat a ser conegut en l'història, hague de cobrir diferents etapes i, si be tot presagiava, una vegada conquistada Burriana (1233) al nord, que l'alvanç cap al sur anava a ser ràpid, es trobà en una tenaç defensa de la ciutat de València, el radi d'influència directa de la qual era amplíssim.

El sege durà mes d'un any. El Puig de Cebolla, rebatejat com a Puig de Santa Maria,

que es a on plantaria campament el rei, fon escenari d'una cruenta i decisiva batalla a l'intentar recuperar-lo els musulmans, i fon des d'a on, despuix de no poques ratzies i d'eixe ferreu sege, conseguiria la rendició de la populosa Balansiya.

Hem de recordar que aci no s'acabà la conquesta, sino que fon una etapa mes en la marcha cap al sud, per mes que esta constituirà la fita mes transcendental i la mes simbòlica, puix havia caigut la capital del regne de taifa, la mes poblada i important ciutat de les terres que el rei s'havia proposat conquistar al sud d'Arago. Mes tart caurien Alzira (1242), la clau del Regne, que permetria l'alvanç al sud del Xuquer, i també Xativa (1244) i uns altres enclavaments fins establir una línia llimit que, en el Tractat d'Almizra firmat en Alfons X el Sabi (1244), quedaria fixada en l'eix Biar-Busot (1245). Este es trencaria mes tart per a seguir alvançant cap al sud, a on se fixarien noves

BATALLA D'EL PUIG.
MARÇAL DE SAX

Convencio Valencianista

El 21 d'abril de 2012, els assistents a la **Convencio Valencianista Valencianisme2012** aprovaren un **Document Marc** (publicat en llibre baix el títol de *Consens per al futur*) en la voluntat de que servira per a definir clarament el concepte valencianisme i inspirar les línies de futur del moviment per al segle XXI.

Per a poder dur a terme les orientacions allí arreplegades se creà **Convencio Valencianista**, una entitat civc-social en el mateix esperit que inspirà la convencio: ser un **punt de trobada** de valencianes i valencians en el que, de forma constructiva, treballar per a revertir l'actual situació de despersonalisació del nostre poble i començar a construir un futur mes valencià i mes lliure per a tots.

fronteres a base de tractats en el rei de Castella, quedant com a definitives les establides en l'època de Jaume II per la Sentència Arbitral de Torrellas (1304) i el Tractat d'Elig (1305).

Els valencians recordem cada any eixe 9 d'octubre de 1238 perquè des d'aquell moment un nou orde contribuiria a crear les bases d'una societat valenciana que s'incorporava de nou al món occidental, i ho feya baix un ordenament jurídic, els Furs, i una relació en la monarquia, el pactisme, que la convertirien en modelica i prospera a la vegada, fent que el Regne de València descollara ben pronte entre tots els territoris que el rei tenia baix el seu ceptre.

Jaume I respectarà lleis, costums i inclús institucions de l'època sarraïna; mes encara, permetra que els musulmans que desigen viure baix el nou orde permaneixquen en les seues cases, encara que no podra dir-se lo mateix del seu estatus. Donarà un codic llegal pel qual la societat, organisa en estaments, es governe d'acort en una llei que es per a tots, a la qual s'incorporaran les noves disposicions, en el "a nos ben vist" dels successius reis, acordades en unes Corts conformades per representants dels distints estaments –no debades alguns historiadors en referir-se a l'organisaio política valenciana d'èsta època no dubten en parlar d'una protodemocràcia-.

Mes esta commemoracio no te sentit si nomes nos quedem en l'aspecte lúdic i no reflexionem sobre el seu sentit, lo que significa honorar a la Real Senyera, que focalisa la festivitàt perquè historicament fon el símbol de les llibertats del Poble Valencià, continúa

sent-ho per a la majoria de valencians i esperem que torne a ser-ho per a tots en un futur. Si Jaume I de València plorà en vore arborada en la torre d'Ali Bufat el seu senyal real, base de la nostra actual Senyera, per lo que significava aquell fet, ara deuriem vore en la bandera que "no s'inclina davant de ningu" el símbol d'un poble que vol afrontar unit el futur. Son molts els elements interns i externs que desigen als valencians despersonalisats, fraccionats en alacantins, castellonencs i valencians, i en son mes els qui nos volen sense memoria i en unes senyes identitàries dessubstanciades, una manera facil de diluir-nos en unes atres realitats.

Hui mes que mai necessitem treballar per una verdadera vertebracio del Poble Valencià, i no hi ha millor manera que buscar en l'història lo que nos ha fet ser valencians, pero, mes encara, es fa precis ser capaços de trobar reptes de futur que pugam seguir afrontant de manera conjunta. Ser del nort, del centre o del sur del territori valencià no es mes que una circumstancia geogràfica; ser capaços de sentir-se valencians implica mes: el formar part d'una tradicio històrica, d'una cultura compartida, d'una llengua que nos particularisa i d'una voluntat que nos ha de fer forts en eixa necessaria revitalisacio del nostre ser nacional.

ENTRADA TRIUMFAL DE JAUME I EN LA CIUTAT DE VALENCIA.
FERNANDO RICHART MONTESINOS (1884)

CONSENS PER AL FUTUR

En la **Convenció Valencianista** del 21 d'abril de 2012 s'aprovà un document marc, unes bases per al valencianisme del segle XXI, que se publicà en forma de llibre baix el títol de *Consens per al futur*. A continuació d'aquell encontre se fundà l'associació Convenció Valencianista que, entre unes altres accions, edita des de llavors este dossier cada 9 d'Octubre.

La missió principal de l'associació, es, clar està, la divulgació d'eixes bases i de l'esperit de les mateixes de manera que acaben inspirant l'actuació del valencianisme.

Presentem aquí un extracte corresponent al punt 1, **Idiosincrasia del Poble Valencià**.

1.4. La voluntat de seguir sent valencians

Els habitants del Regne de València hem demostrat a lo llarg de l'història una voluntat per ser al·lo que som, valencians, especialment davant de processos que han intentat la seua desmembració com a comunitat o la seua assimilació dins d'unes altres realitats socioculturals i polítiques. Ya en el període foral, durant el regnat d'Alfons II el Benigne, un ciutadà valencià, Francesc de Vinatea -Jurat en Cap- hagué de fer front a un contrafur comés pel rei (1333) i salvaguardar en la seua acció l'integritat territorial del Regne. En acabant vindria la Guerra de l'Unió (1347-1348), sublevació popular i ciutadana contra els gravaments impositius del monarca Pere el Cerimoniós. Les guerres de les Germanies (s. XVI i XVII -1520 i 1693-) també foren un alçament dels menestrals i classes populars front a la Corona i la nobleia absentista per a salvaguardar un model administratiu i de govern propi.

El Regne de València, que havia sabut mantindre la seua importància, no només social i econòmica, si no també cultural i lingüística, a lo llarg de tota l'època medieval, començà lentament el seu declivi en tots els àmbits a partir de l'unió de les corones d'Aragó i Castella, però sobre tot perquè la seua hegemonia a l'entorn de la *Desfeta d'Almansa* en 1707. A partir d'este moment, els valencians es voren obligats a assumir una bandera que no és la Real Senyera, un idioma que no és el valencià,

uns usos socials que són castellans i, a més, en una clara impronta borbònica que, agressivament, s'impondrà com a castic als valencians per haver-se posicionat junt al pretenent austriac, l'Archiduc Carles, front al borbo Felip V d'ingrata memòria.

A lo llarg del segle XVIII el procés despersonalitzador continuà implacable, i les classes dirigents valencianes pareixien haver assumit completament el seu paper secundari. No obstant, alguns intents recuperadors de la llengua valenciana (Carles Ros, Lluís Galiana), mostren un sentiment encara viu entre les elits intel·lectuals. Sentiment que continuava ben viu en el poble.

El Romanticisme, que havia donat pas a un vent de recuperació de les llibertats nacionals en Europa, va vore en València el seu reflex en el fenomen de la Renaixença. Esta començà molt prou, mostra de que hi havia un sentiment latent que només necessitava una espenta per a resorgir; l'enraïllament popular del renaixement de la literatura en llengua valenciana n'és una mostra. El profund sentiment de valenciania que manifestava el poble només haguera necessitat d'una decidida direc-

ció per part de les classes dirigents per a transformar-se en un valencianisme reivindicatiu. Però esta circumstancia no se va produir, la burgesia valenciana s'havia transformat definitivament en un apendix de la Cort de Madrid.

Representats per polítics pseudo-valencianistes, debils i entreguistes, vam perdre l'oportunitat durant els anys 30 del segle XX d'aprovar un Estatut d'Autonomia que fora el punt de partida per a recuperar la sobirania valenciana.

Manipulats i despreciats pel regim franquiste, que mai va perdonar que Valencia fora l'ultima capital de la Republica Espanyola, el Regne de Valencia es vorà abocat a una despersonalisacio absoluta recolzada per les classes socials miges i altes que menysprearan el fet de ser valencians i de parlar un idioma propi. I a pesar d'aixo la consciencia valenciana es va mantindre viva.

Desfeta l'estructura franquista, el nostre Regne es troba davant una situacio en la que se li nega el dret a un Estatut digne, i en la que els polítics valencians pareixen dispostos, una vegada mes, a deixar fer. Es el poble pla el que, en eixos moments, es llança al carrer per a defendre els seus drets. Es el moment de la lluita en el carrer, del crit de llibertat, de l'orgull de sentir-se valencians-valencians a pesar dels molts inconvenients patits des de feya mes de 300 anys.

Formalment es conseguiren algunes reivindicacions simboliques com la Senyera, l'us de la llengua i el nom d'esta. Però no fon aixina en la personalitat de la llengua o en el mateix nom del territori i Poble Valencià.

Des de llavors, el proces despersonalisador ha continuat incansable, utilisant ara les armes de la subvencio i de la manipulacio social. Del manteniment d'eixe sentiment valencià dona conte el que, a pesar

dels recursos empleats i de l'enormitat dels diners invertits, no han conseguit l'exit en la seua empresa. La voluntat de seguir sent valencians continúa manifestant-se alla a on la pressio oficial o mediatica no la cohibixen o silencien.

1.4.1. El paper del valencianisme

Hui, Valencia, a pesar de contar en un Estatut d'Autonomia, no ha recuperat tots els drets que li pertanyen; però la lluita valencianista no es solament eixa. No només hem de recuperar per als valencians el dret a decidir en lo que en tant que valencians nos afecta, sino que també hem d'aportar solucions per als problemes que planteja a la societat el futur que s'albira.

No obstant, en tant que moviment social, els valencianistes hem de tindre en conte que no podem solucionar els nostres problemes de futur de forma individual, només es podran solventar de manera colectiva, acostant posicions, buscant avenencies, en rigor i convicció, sumant voluntats i no restant-ne o dividint.

El camí no pareix curt ni fàcil, però eixe es el nostre compromís de futur si volem obtindre un paper rellevant en la societat, superant primer una situació cada vegada més deteriorada pels nostres propis desencontres. I ho hem de fer buscant unes altres formes de lluita però sense oblidar la generositat, l'entrega i els esforços dels que en els anys 70-80 foren capaços de detindre el desastre que podia supondre la nostra desaparició com a poble, probablement ja pactada, i en els qui tenim un deute de gratitud. Eixes formes s'han de basar en:

- Propiciar una convivència social integradora.

- Sentir, i ser capaços de transmetre, l'orgull de lo que supongue el nostre passat gloriós, que nos ha d'estimular a no renunciar a les nostres conviccions d'un futur protagonisat per nosatres mateixos.

- Buscar l'unió de tota la nostra societat valenciana, del Senia a Pilar de la Horadada i d'Ademus fins a la mar per a defensar com un poble els seus drets, i realitzar-ho en ferma.

- Consequir que València, la nostra nacionalitat, de forma tant col·lectiva com individual, ocupe el lloc que per dret i per fets propis li correspon.

- Realisar accions constructives en pro de la valenciania que centre l'objectiu en potenciar lo valencià (en conte de perdre esforços en baralles internes, ja que d'esta manera es perdria el fi ultim de la lluita).

- Donar respostes als problemes reals de la societat, puix el conseguir el millor nivell de vida possible es el fi ultim de tota unió social.

Entre les ferramentes que es proposen per a conseguir-ho hem de tindre com a prioritàries:

- L'Educació, vehicul de transmissió de

la cultura, de l'història, de la llengua i de les particularitats etnològiques, exigint als seus responsables, tant polítics com educadors, rigor en els continguts dels coneiximents que han de transmetre, i sobre tot un compromís en la tradició valenciana.

- La convivència com a norma per a que junts pugam treballar a fi de conseguir el major respecte en l'horitzó de la dignitat del nostre poble.

- Aplicar els valors propis dels valencians, com ara el treball, l'esforç, el compromís, la ferma, l'alegria, la creativitat o la capacitat de reinterpretar-se.

- Exigir la creació d'una Acadèmia de la Llengua Valenciana lliure d'intromissions foranes.

- Buscar i trobar la manera de fomentar una clara i efectiva connexió social contrària a enfrontaments mes o menys interessats.

Eixa es i ha de ser la nostra lluita valencianista en l'actualitat.

FEMENINA VALENCIA

JOSEP PEIRÓ

Imaginem, en temps preterits, una chicona, ja en la majoria d'edat, que viu en una família tradicional en una època en la que ningú qüestionava l'autoritat dels pares. El sou que guanya treballant el dona íntegrament al pare cada mes. Potser este li done una chicoteta paga fixa, pero, si vol alguna cosa mes, com fer-se un trage nou, o qualsevol altre gast extra, ha de demanar-li diners al pare, i ell, segons les circumstàncies, li'ls donarà o no. Per una altra banda la chicona té germans que, per ser chics (les nines dels ulls dels pares, el futur del llinatge) conseguixen sempre mes atenció. Alguns d'ells estan en l'universitat, o tenen treballs importants, per lo que necessiten estrenar trage cada cert temps per a no perjudicar la seua imatge i el seu futur, mentres la chicona se pot recosir el trage vell aguantant-lo un any darrere d'un altre; i els germans que

no treballen o guanyen un sou baixet, també reben mes atenció, perquè no arriben a final de mes i, al cap i a la fi, la chicona es espavilada i s'apanya sempre en lo que té. La chica, educada en el masclisme, se sent en el fondo orgullosa de contribuir mes que ningú al sosteniment de la família. I, encara que, de tant en tant, se queixe, en un cumplit -"No t'enfades chiqueta, que te poses molt lleja. Tu, que eres la mes bonica del món. I la mes simpática"- se conforma.

Davant d'esta situació, una amiga, mes "progressista" que ella, li ompli el cap d'idees de dignitat i llibertat, insistint en que no hi ha dret ad esta sumissió i que ha de trencar eixa dinàmica eixint d'eixa casa. Pero esta amiga, que presumix de feminista, no es capaç tampoc de superar el masclisme en el que ha seguit educada, per lo que l'única solució que se li ocorre es que se busque

un home per a casar-se, aixina se lliurà de l'autoritat paterna. Li propon deixar de ser "filla de" per a passar a ser "esposa de"; substituir una sumissio per una atra.

Al poble valencià, en esta Espanya, tal i com l'han dissenyada, li toca el paper de chicona. El pare Estat se queda els nostres impostos i nos dona, sempre de mala gana, lo que ell considera oportu. En canvi unes atres autonomies mereixen sempre majors inversions, perque tenen mes caracter (son els chics) o perque mai arriben a final de mes (o perque son la nineta dels ulls del govern de tanda) i, al cap i a la fi, nosatres acabem ingeniant-nos-les per a eixir avant. I tenim tan assumit este rol femeni (el *regionalismo bien entendido*) que, encara que nos queixem, estem orgullosissims d'ofrenar debades les nostres glories a Espanya i de sacrificar-nos en benefici de la "unitat familiar". I nos donem per pagats quan nos fan un cumplit alabant-nos el sol, les plages i este clima tan envejable, o el nostre caracter tan obert, que fa que sigam l'autonomia mes acollidora, a on els forasters s'integren mes facilment (perque en el fondo no necessiten integrar-se, som nosatres els qui nos amolem als de fora).

I l'amiga del consell es, per supost, el catalanisme, que porta decades omplint el cap dels valencians en idees de dignitat i llibertat, i que, encara que se faça passar per valencianiste ("feministe"), lo unic que propon es que canviem d'amo. Trescents anys de provincianisacio han destruit l'autoestima d'este poble. Alguns busquen mil excuses per a justificar el menyspreu que nos arriba de Madrit, i uns atres, tan coents o mes que els anteriors, queixant-se d'eixe centralisme, tenen tan assumida la seua condicio provinciana

ANACREONTICA (EL CUMPLIT).
JOSEP MONGRELL

que son incapaços de pensar mes solucio que substituir la sumissio a Madrit per la sumissio a Barcelona; un regionalisme per un atre.

Està clar que la solucio al problema de la subordinacio femenina passa necessariamente per un increment de l'autoestima de les dones. Ser "filla de" o "esposa de" nomes son circumstancies -per mes que importants- en la seua vida, no la seua essencia, que es la de ser elles mateixes.

Està clar que la solucio als problemes de subordinacio provinciana dels valencians passa necessariamente per l'increment de la seua autoestima. L'integracio en Espanya o les relacions en Catalunya han de partir de la base de que nosatres som essencialment valencians.

A mida que s'acosten les eleccions municipals i autonòmiques de 2015 se posa mes de relleu esta polarisacio. Practicament tots els partits s'autocalifiquen de valencianistes, i tots demanen unir forces per a combatre una o atra de les subordinacions descrites. Aixina al valencianisme se li vol exigir que trie a quin regionalisme unir-se, i l'argument es sempre l'urgencia de fer front a l'atre. Pero deixar de formar part de la "familia" espanyola per a convertir-nos en un "país" catala mes es tan absurd com continuar transigint en l'humiliacio permanent del restant d'Espanya a canvi d'evitar la catalanisacio.

El valencianisme autentic se n'ix d'eixa dicotomia, situant-se en un pla diferent, en el de la plena autoestima, des del que es impensable fer concessions a una sumissio per tal de combatre l'atra. Perque el valencianisme no se pot definir mai pel rebuig de lo que no som, sino per l'afirmacio rotunda de lo que som, valencians.

ELS VALENCIANS ELS PRIMERS, ELS ULTIMS I ELS DE SEMPRE

Els agravis i les humiliacions que acumulem els valencians, només considerant l'època democràtica, són tants que no caben tots en estes fulles; però, en una data tan procliu ad estes reflexions com es el 9 d'Octubre, no volem deixar de recordar, a tall d'exemple, algunes de les més significatives.

Els valencians hem seguit sistemàticament els primers a l'hora d'ensajar mides impopulars per part dels successius governs centrals. Començant en els anys huitanta, quan forem els primers en rebre les conseqüències de la reconversió industrial en el tancament dels Alts Forns de Sagunt contra tots els informes favorables al seu manteniment, i acabant en l'ocurrència d'Alberto Fabra, afanyant-se a obedir a un "consell" de Mariano Rajoy al que ningú més va fer el més mínim cas, de traslladar a dumenge la festa del 9 d'Octubre o de les Falles. Francisco Camps tenia molta pressa en ser el primer en aprovar el nou Estatut d'Autonomia, i alardejava del fet, com si tinguera alguna importància, quan l'intenció era que servira d'exemple de contenció reivindicativa; exemple que ningú segueix, per lo que uns altres negociaren els seus estatuts de forma molt més ventajosa que nosaltres. I pocs dubten de que el tancament de Canal 9 ha seguit un altre ensaig de lo que l'actual tendència recentralisadora preten fer en totes les televisions autonòmiques.

En canvi, en els casos en els que nos beneficiaria ser els primers, nos toca ser els últims. Forem els últims en tindre una autovia en condicions que unira València en Madrid, i hem seguit els últims en tindre un tren d'alta velocitat que fera el mateix trayecte, per darrere de Màlaga o Vallado-

lit, per exemple, sent València el port natural de Madrid i la tercera ciutat més poblada de l'Estat en lo que açò representa en potencial econòmic i volum de negoci.

I som els de sempre a l'hora de ser relegats i oblidats. Som aquells dels quals s'ignora el gentilici, de manera que, en conte de valencians, nos diuen *levantinos*. Som els que tenim una llengua, explícitament mencionada en l'Estatut d'Autonomia, de la que tots s'obliden, inclos el nou rei Felip VI en un moment tan significatiu per a mostrar l'orientació que pretenia donar al seu regnat com fon el discurs de presa de possessió. Som un millo de valencians que no contem a l'hora de finançar la sanitat pública. Som els qui nos tenim que pagar l'òpera que a uns altres subvencionen. Som els qui morim de set davant l'indiferència dels qui veuen abocar a la mar mils d'hectòmetres cúbics d'aigua sense immutar-se.

Som, en definitiva, els primers en contribuir a l'Estat en els nostres impostos, en la nostra iniciativa i esforç, en la nostra llealtat, som els últims en rebre inversions acorts a les nostres necessitats, sent l'autonomia en la balança fiscal més deficitària, i som els sempre ignorats, menyspreats i humiliats.

Però no hem d'oblidar mai que, si som els primers quan de jugar el paper de conillet d'indies se tracta, si quedem ressagats continuament en tot lo que suponga progrés, i si assumim tan mansament tots els agravis i les humiliacions que nos arriben des de fora, es per la col·laboració culpable de la nostra classe política i el sumís acatament de les nostres elits socials, econòmiques i intel·lectuals.